

1 ве
0 р
0 ша
0 ў

Незабытае рэха вайны

Г в е
р
О ш а
О ў

Незабытае рэха вайны

Выбраныя вершы
беларускіх паэтаў
пра Вялікую Айчынную вайну

Мінск
«Мастацкая літаратура» 2023

381015-6

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Бел)-5
Н44

Серыя заснавана ў 2017 годзе

Укладанне *Віктара Шніпа*

Мастакі *Георгій Скрыпнічэнка,*
Альгерд Малішэўскі,
Леанід Шчамялёў,
Віктар Грамыка,
Гаўрыіл Вашчанка,
Мікалай Залозны,
Мікалай Казакевіч,
Павел Масленікаў,
Май Данцыг,
Валяр'яна Жолтак

Выпуск выдання ажыццёўлены па заказе
Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь

У кнізе выкарыстаны
рэпрадукцыі карцін з фондаў
Нацыянальнага мастацкага музея
Рэспублікі Беларусь

ISBN 978-985-02-2164-3

© Афармленне. УП «Мастацкая
літаратура», 2023

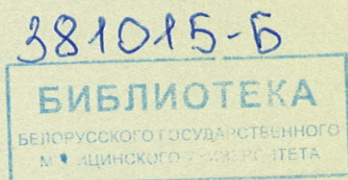
З М Е С Т

<i>Эдзі АГНЯЦВЕТ</i>	Беларусь	7
<i>Алесь АСТАПЕНКА</i>	Думкі аб роднай зямлі	7
<i>Змітрок АСТАПЕНКА</i>	На белым пагорку	8
<i>Анатоль АСТРЭЙКА</i>	Нёман	9
	У зямлянцы	10
	Перад боем	12
	Васілёк у стоптаным жыце	13
	Беларусь-партызанка	13
<i>Мікола АЎРАМЧЫК</i>	Уначы перад наступленнем	16
	*** Калі для кулі стану я мішэнню... ..	17
	Трое	18
	Салдацкая сляза	19
<i>Алесь БАЧЫЛА</i>	Артпадрыхтоўка	19
	Пярэдні край	20
	Перад наступленнем	21
<i>Пятрусь БРОЎКА</i>	Крэпасць над Бугам	24
<i>Канстанцыя БУЙЛО</i>	Снайпер	24
<i>Васіль ВІТКА</i>	Пераправа	26

<i>Анатоль ВЯЛЮГІН</i>	Лемантар вайны	27
	Сланечнік з прабітай галавой	28
	18 студзеня 1942	28
	Перапёлачка	29
	На маршы	30
	Васількі	31
	Трэцяе ліпеня	31
<i>Сцяпан ГАЎРУСЁЎ</i>	*** Я вырас пад гарматнымі стваламі... ..	32
	25 чэрвеня 1944 г.	33
	Пасляваеннае	35
<i>Мікола ГАМОЛКА</i>	Суровая сталь прыліпае да рук	38
	Перад атакай	39
<i>Пятро ГЛЕБКА</i>	Благаслаўненне	39
	Дзень вайны	41
	Слова прысягі	42
	Вінтоўка	43
	Пасылка	44
<i>Сяргей ГРАХОЎСКІ</i>	Ноч на плошчы Перамогі	48
<i>Анатоль ГРАЧАНІКАЎ</i>	Жнівень сорак пятага года	49
<i>Алесь ЖАЎРУК</i>	«Ружа»	50
<i>Аляксей ЗАРЫЦКІ</i>	Так усплывае ў памяці часамі	51
<i>Мікола ЗАСІМ</i>	Песня партызан	52
<i>Міхась КАЛАЧЫНСКІ</i>	Рамонак на цяплянішчы	53
	Перад штурмам	54
<i>Іван КАЛЕСНІК</i>	Лясная вёска	55
<i>Кастусь КІРЭНКА</i>	Пасля атакі	57
	Цішыня	57
<i>Міхась КЛІМКОВІЧ</i>	Над зняволенай Бярозай	58

Якуб КОЛАС	На магілах герояў	59
Аркадзь КУЛЯШОЎ	Камсамольскі білет	61
	Над спаленай вёскай	62
Янка КУПАЛА	Беларускім партызанам	63
Генадзь КЛЯЎКО	Жальба дзяцей спаленай вёскі	65
	Каменныя слоўнікі	68
Еўдакія ЛОСЬ	Дома	69
	Вёскі, якія не ўсталі	70
	Дзяўчаты мінулай вайны	70
Максім ЛУЖАНІН	На перадавой	71
	Шынель	72
	Дзень Перамогі	76
Валянцін ЛУКША	Дальва – сястра Хатыні	76
Міхась МАШАРА	Ты чуеш, таварыш!	77
	Лісток	78
Пімен ПАНЧАНКА	*** Бой пад вечар скончыўся... ..	79
	Конь	80
	Мінску	81
	Сінія касачы	83
	Дзеці вайны	84
	Байцу, які першы ступіў на беларускую зямлю	85
	Герой	86
	Горкая гордасць	87
Аляксей ПЫСІН	Палім мы маршанскую махорку... ..	88
	Пасля ціхіх перастрэлак... ..	89
	У разведцы	89
	Байцам не сняцца пантэоны... ..	90
	Вышыня капітана Гальпіна	90
	Балада аб пераправе	91
	Кінаэпапея «Вялікая Айчынная»	92

<i>Паўлюк ПРАНУЗА</i>	Смерць таварыша	93
	Калі мяне падкосяць кулі... ..	93
<i>Пятро ПРЫХОДЗЬКА</i>	*** Жыццё ідзе. Мінаюць дні і ночы... ..	94
<i>Адам РУСАК</i>	Слова байцу	95
<i>Аляксей РУСЕЦКІ</i>	Над полем бою	98
	Хмурынка	98
	Увасоблены ў бронзе	99
<i>Мікола СУРНАЧОЎ</i>	У стоптаным жыце	100
	Зямлянка	101
<i>Алег САЛТУК</i>	Медаль	102
<i>Юрась СВІРКА</i>	1418 дзён	103
	Краскі ў лесе над Хатынню	104
<i>Янка СПАКОЎ</i>	Сяўба (Беларуская балада. XX стагоддзе)	105
	Спяць у снарадах... ..	110
<i>Максім ТАНК</i>	Мы вернемся	110
	Гастэла	111
	Не шкадуйце, хлопцы, пораху... ..	112
	Маці	113
	Перакройванне шыняля	114
	Яна хату бяліла	115
	Ластаўкі	118
<i>Яўгенія ЯНІШЧЫЦ</i>	Салдаткі	119
	Пасля вайны	119
	Абеліскі	120
<i>Леанід ЯЎМЕНАЎ</i>	Над безыменнай магілай	121

Незабытае рэха вайны : выбраныя вершы беларускіх паэтаў пра Вялікую Айчынную вайну / уклад. Віктара Шніпа. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2023. — 126 с. — (100 вершаў).

ISBN 978-985-02-2164-3.

У зборнік увайшло 100 вершаў пра Вялікую Айчынную вайну, якія былі напісаны ў час вайны і пасля Вялікай Перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Многія творы, якія прадстаўлены ў зборніку, сталі класікай беларускай літаратуры.

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Бел)-5

Літаратурна-мастацкае выданне

100 ВЕРШАЎ

НЕЗАБЫТАЕ РЭХА ВАЙНЫ

Выбраныя вершы беларускіх паэтаў
пра Вялікую Айчынную вайну

Укладальнік
ШНП Віктар Анатольевіч

Рэдактар *В. А. Шніп*
Мастацкі рэдактар *М. Ю. Дайлідаў*
Тэхнічны рэдактар *Л. І. Астрэйка*
Стылістычны рэдактар *М. С. Неўгень*

12+

Падпісана да друку 02.06.2023. Фармат 70×90¹/₁₆. Папера афсетная.
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 9,36.
Ул.-выд. арк. 6,12. Тыраж 500 экз. Заказ 2210.

Выдавецкае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства
«Мастацкая літаратура» Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў № 1/5 ад 09.07.2013.
Пр. Пераможцаў, 11, 220004, Мінск.
www.mastlit.by; e-mail: mail@mastlit.by

Адкрытае акцыянернае таварыства «Друкарня “Перамога”».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 2/38 ад 29.01.2014.
Вул. Таўлая, 11, 222310, Маладзечна.

1
0
0

в е
р
ш а
ў

В Ы Д А В Е Ц Т В А
«Мастацкая літаратура»

12+

EAC

ISBN 978-985-02-2164-3

9 789850 221643

